

200408/215/44900/-1700

महाराष्ट्र शासन,

गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभाग,

शासन निर्णय, क्र. झोपुयो-1096/प्र.क्र.68/गृनिसेल,

मंत्रालय, मुंबई 400 032, दिनांक 16 मे, 1996.

- वाचा:-
- 1) शासन, नगर विकास विभाग, विकास नियंत्रण नियमावली क्र.33(10), दिनांक 25 मार्च, 1991.
  - 2) झोपडपट्टी पुनर्बांधणी योजनेच्या संबंधात शासन पत्र, नगर विकास विभाग यांनी क्र.डी.जी.आर-1092/स्लम/687/युडी-11, दिनांक 29 एप्रिल, 1992.अन्वये निर्गमित केलेली झोपडपट्टी पुनर्बांधणी योजने-संबंधातील अतिरिक्त मार्गदर्शक तत्वे.
  - 3) शासन निर्णय, गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक-1095/3785/झोपसु-1, दि.27 एप्रिल, 1995.
  - 4) शासन अधिसूचना, गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक-झोपुयो-1095/प्र.क्र.37/गृनिसेल, दिनांक 16 डिसेंबर, 1995.

प्रस्तावना :- बृहन्मुंबईतील झोपडपट्टीवासियांचे जीवनमान उंचविण्यासाठी त्यांचे प्रमाणे सभोवतालच्या परिसरावर अपायकारक व आरोग्याला हानीकारक अशा प्रकारचे परिणाम होऊ नयेत म्हणून शासनमार्फत विविध प्रकारच्या योजना जसे, झोपडपट्टी सुधार योजना, झोपडपट्टी श्रेणीवाद योजना राबविल्या आहेत. तथापि, या योजनांमुळे झोपडपट्टीवासियांची समस्या मूलभूत स्वरूपात सोडविली गेली नाही. आणि म्हणून शासनाने बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण नियमावलीमध्ये नियम क्र.33(10) अन्वये तरतूद करून दि.20 मार्च 1991 पासून झोपडपट्टी पुनर्बांधणी योजना अंमलात आणली होती व त्यानुसार या योजनेमध्ये सन 1985 च्या मतदार यादीत नावे असलेल्या व त्याच पत्त्यावर वास्तव्य करित असलेल्या झोपडपट्टीवासियांना लाभार्थीचे फायदे देण्याचे शासनाने घोरण होते. ही योजना राबवित असताना तिच्यातील काही त्रुटींमुळे व उणिवांमुळे त्यास गती प्राप्त होत नव्हती. आणि म्हणून शासनाने अभ्यासगटाची नियुक्ती करून, त्या योजनेतील उणिवा व त्रुटी दूर करण्यासंबंधी कार्यवाही केली व बृहन्मुंबईतील 40 लाख झोपडपट्टीवासियांना विनामूल्य 225 चौ.फू. चर्चक्षेत्राच्या सदनिका देण्याचा निर्णय घेतलेला आहे.

2. सवर निर्णयाच्या अनुषंगाने शासनाने शासन अधिसूचना दिनांक 16.12.95 अन्वये 40 लाख झोपडपट्टी-वासियांना विनामूल्य पक्की घरे देण्याच्या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी स्वतंत्र झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाची नियुक्ती केलेली आहे. सन 1985 च्या मतदार यादीतील नावांप्रमाणे गणना करून त्यांना संरक्षण देण्यासंबंधीचे आदेश शासनाने 1990 च्या झोपडी गणना मोहिमेतर्गत दिले होते. म्हणजेच सन 1985 ते 1995 अशा 10 वर्षांच्या कालावधीतील झोपडपट्टीवासियांना या योजनेपासून वंचित ठेवले जाणार होते. परिणामतः ही योजना राबविण्यामध्ये, गेल्या 10 वर्षांमध्ये ज्या नवीन झोपड्या झालेल्या असतील अशा झोपडपट्टीवासियांनी अडचणी निर्माण केल्या असल्या. म्हणून ज्या झोपडपट्टी-वासियांची नावे दिनांक 1.1.95 च्या मतदार यादीत असतील व ते जर त्याच पत्त्यावर वास्तव्य करित असतील तर अशा झोपडपट्टीवासियांना या योजनेचे लाभार्थी समजावे किंवा कसे हा प्रश्न शासनाने विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :- सन 1976 व तदनंतर सन 1980 व 1985 च्या मतदार याद्यांप्रमाणे प्रगणना झालेल्या झोपडपट्टीवासियांना, तसेच अशा झोपडपट्ट्यातील दि.1.1.95 च्या मतदार यादीत नावे असलेल्या व त्याच पत्त्यावर वास्तव्य करित असलेल्या, तसेच 1985 नंतर अस्तित्वात आलेल्या परंतु दि.1.1.95 च्या मतदार यादीत नावे असलेल्या बृहन्मुंबई क्षेत्रातील सर्व झोपडपट्टीवासियांना झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेसाठी पात्र ठरविण्यास शासन भंजुरी देत आहे.

तसेच वरील पात्रतेच्या निकषानुसार जे झोपडीधारक अपात्र आहेत, त्यांच्यावर निष्कासनाची कारवाई करण्याचे शासन आदेश देत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

आय.एम.मोरे,

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. राज्यपालांचे सचिव,

रोटा/एच-331(ब)(1,200-7-96)

(कृ.मा.प.)

- गा. मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
 मा. मंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव,
 मा. मंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव,
 गा. राज्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव,
 गा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव,
 अध्यक्ष, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वट्टि (पूर्व),
 श्री. किरीट सोमय्या, 203/9, सी, निलमनगर, गवणपाडा, व्ही. पी. रोड, मुलुंड (पूर्व),
 सभापती, मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळ, गृहनिर्माण भवन, वट्टि (पूर्व), मुंबई 51,
 मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक,
 आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, यांचे स्वीय सहाय्यक,
 प्रधान सचिव, महसूल यांचे स्वीय सहाय्यक,
 सचिव, गृहनिर्माण यांचे स्वीय सहाय्यक,
 सचिव, नगर विकास यांचे स्वीय सहाय्यक,
 मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वट्टि (पूर्व), मुंबई-51 यांचे स्वीय सहाय्यक,
 सचिव व प्रशासकीय अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वट्टि (पूर्व), मुंबई 51,
 उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वट्टि (पूर्व), मुंबई 51,
 आयुक्त, कोकण विभाग,
 जिल्हाधिकारी, मुंबई,
 जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हा,
 अतिरिक्त जिल्हाधिकारी (अतिक्रमणे), मुंबई,
 नियंत्रक, अतिक्रमणे व अतधिकृत बांधकामे, मुंबई,
 संचालक, भाषा संचालनालय, मुंबई,
 मुख्य अधिकारी, मुंबई कोकण, पुणे, नागपुर, औरंगाबाद, नाशिक, अमरावती गृहनिर्माण मंडळ,
 संचालक, राजीव गांधी झोपडपट्टी सुधार मंडळ,
 महालेखापाल, मुंबई-1,
 श्री. धाशी प्रभू, वास्तुशास्त्रज्ञ, मे. एस. पी. असेसिएट्स, "सी" ब्लॉक, नॉर्थ हॅट्टेन्ड, वामळोडे स्टेडियम, "डी" रोड, चर्चगेट, मुंबई-20,
 श्रीमती शीला पटेल, 15, मियामी. अपार्टमेंट, भुलाभाई देसाई रोड, मुंबई 400 071,
 श्री. शिरीष पटेल, नैदादिप, 2/ए, कारमायकल रोड, मुंबई 400 023,
 श्री. दिपक सातवळेकर, 9, नूतन अलका हौसिंग सोसायटी, रितीफ रोड, सांताक्रुझ (प.), मुंबई 54,
 श्री. बी. जी. गोंरे, 24, यशोधन, दिनशा वाच्छा रोड, सी. सी. आय. समोर, मुंबई,
 अधिवान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
 निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
 मंत्रालयीन सर्व विभाग,
 गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभागातील सर्व अधिकारी,
 गृहनिर्माण सेल (निवड नस्ती).